

FAKABASMAZ
ZİHNİ'NİN
SERGÜZEŞTLERİ

CİNAYET KOLEKSİYONU
CİLT 1

HÜSEYİN NADİR

Yalnız İstanbul'un Değil
Bütün Dünyanın En Kurnaz,
En Ele Avuca Sıgmaz, En Mahir Hırsızı
FAKABASMAZ ZİHNİ
İsmindeki Fevkalbeşer Mahlukun
Akıllara Hayret ve Dehşet Veren Sergüzeştlidir

NOTLANDIRARAK HAZIRLAYAN
ŞULE AYVA

YAYIN NU: 1678

EDEBÎ ESERLER: 868

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI

SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-096-8

www.otuken.com.tr

otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul

Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Proje Editörleri: Seval Şahin, Banu Öztürk,
Didem Ardalı Büyükarman

Tashih: Zeynep Arpacı

Kapak Tasarımı: GNG Tanıtım

Dizgi-Tertip: Damla Acar

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: LARUS YAYINEVİ ve TİCARET A.Ş

Bağlar Mah. 62. Sok. Yıldızlar Plaza No:10/A

Bağcılar-Güneşli / İSTANBUL

Sertifika Numarası: 49657

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İÇİNDEKİLER

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE POLİSİYE DİZİSİ	7
“İSTANBUL’UN VE BÜTÜN DÜNYANIN EN MÜTHİŞ HIRSIZI:”	
FAKABASMAZ ZİHNİ	9

FAKABASMAZ ZİHNİ’NİN SERGÜZEŞTLERİ

KARACAAHMET MEZARLIĞI CİNAYETİ	19
ŞİMENDİFER HAYDUTLARI	45
KANLI BALTA	71
KESİK KAFA	95
KADIN PARMAĞI	117
FAKABASMAZ ZİHNİ’NİN ÇAPKINLIĞI	141
KARACAAHMET’TE KORKUNÇ BİR GECE	165
FAKABASMAZ’IN KORKUNÇ MAHZENLERİ	183
ÖLÜM YOLCUSU	203

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE POLİSİYE DİZİSİ

Geçmişten Günümüze Polisiye dizisi, yayına hazırlanırken ilk göz önünde bulundurulmuş unsur imla birliğinin sağlanması oldu. Bunun için şu yöntemi izledik:

- 1- Günümüzde kullanılan icat, marifet vb. gibi kelimeler bugünün imlasıyla yazılmıştır.
- 2- Arapça filhakika, maalmemnuniye gibi zarflar bitişik olarak yazılmış, mümkün olduğu kadar uzatma ve inceltme işaretlerinden kaçınılmıştır.
- 3- Ayın ve hemze işaretleri kelimelerin anlamı değişmediği sürece, âdem, adem gibi, kullanılmamıştır.
- 4- Farsça terkiplerde orijinal imla, aşk-ı memnû gibi, dikkate alınmıştır.
- 5- Eser, bir edebî metin olduğu için sadeleştirme yapılmamış, günümüz okurunun anlayabilmesi için bugün kullanılmayan ifadelerin karşılığı dipnot olarak verilmiştir. Ayrıca bugün kullanılmayan ya da az kullanılan kelimeler, kavramlar, isimler dipnotta açıklanmıştır.
- 6- Baskı hatasından kaynaklandığı düşünülen yerlerde metin tamiirine gidilmiştir.
- 7- Noktalama işaretlerine mümkün mertebe müdahale edilmemiştir.
- 8- Metinde yer alan yabancı kelimelerin anlamı sayfa sonunda dipnotlarla verilmiştir.

Bu dizinin tekrar yayınlanması konusunda bizi teşvik eden ve tarihin sayfalarında kaybolmuş bu eserleri okuyucuyla buluşturma hevesimizi paylaşan Ötüken Neşriyat'a teşekkür ederiz. Umarız siz okurlar da bu hevesimize ortak olur, polisiyenin muammalı sayfalarında bize eşlik edersiniz.

Seval Şahin
Banu Öztürk
Didem Ardalı Büyükarman

“İSTANBUL’UN VE BÜTÜN DÜNYANIN EN
MÜTHİŞ HIRSIZI:”
FAKABASMAZ ZİHNİ

Türkiye’de telif polisiye romanın tarihi 1884’te Ahmed Midhat Efendi’nin *Esrâr-ı Cinâyât* adlı romanıyla başlar. Bunu takip eden yıllarda polisiye eserlerin sayısı giderek artar. Özellikle yirminci yüzyılın başlarında Amanvermez Avni, Fakabasmaz Zihni, Şeytan Hadiye, Tilki Leman, Kara Hüseyin, Yıldırım Cemal, Pire Necmi, Çekirge Zehra, Cingöz Recai gibi birçok polisiye serisi yayımlanır.¹

İlk polisiye serilerinden biri olan Fakabasmaz Zihni’nin ilk kitabı, 1922 yılında yayımlanır. Serinin yayını Cemiyet Kütüphanesi tarafından “Cinayet Koleksiyonu” adıyla altı yıl boyunca kesintisiz devam ettirilir. Fakabasmaz Zihni serisi, 1930 yılında Latin harflerine aktarılmış olarak tekrar okurla buluşur. Seyfettin Özege ve Türkiye Basmaları Toplu Katalogları ile yayımlanmış eserlerin içinde, ileride yayımlanacağı duyurulan kitap listelerinde yapılan incelemeler sonucunda bu seriye ait elli altı esere rastlanmıştır.² Serinin ilk yirmi kitabı numaralandırılmıştır:

- 1-Karacaahmet Mezarlığı Cinayeti
- 2-Şimendifer Haydutları
- 3-Kanlı Balta
- 4-Kesik Kafa

¹ Bu konuda detaylı bilgi için bkz. Seval Şahin, *Cinai Meseleler: Osmanlı-Türk Polisiye Edebiyatında Biçim ve İdeoloji (1884-1928)*, İletişim Yay., İstanbul, 2017 ve *Kültürel Sermaye, Kibar Hırsız ve Şehir*, Bağlam Yayınları, İstanbul, 2011.

² Erol Üyepazarcı, *Korkmayınız Mister Sherlock Holmes! Türkiye’de Polisiye Romanın 125 Yıllık Öyküsü (1881-2006)*, (İstanbul, Oğlak Yayınları, 2008, I. Cilt) adlı çalışmasında belirttiğine göre seride 57 kitap bulunmaktadır. Ancak kitabı notlandırarak yayına hazırlayan Şule Ayva’nın yaptığı araştırma sonucunda *Fakabasmaz’ın Korkunç Sarayları* ile *Fakabasmaz’ın Korkunç Mahzenleri*’nin aynı kitap olduğu anlaşılmıştır.

- 5-Tarabya Cinayeti
- 6-Kadın Parmağı
- 7-Fakabasmaz Zihni'nin Çapkınlığı
- 8-Karacaahmet'te Korkunç Bir Gece
- 9-Fakabasmaz'ın Korkunç Mahzenleri
- 10-Ölüm Yolcusu
- 11-Karanlıklar İçinde
- 12-Kanlı Göz
- 13-Mardiros Hanı Sirkati
- 14-Kanlı İzler Peşinde
- 15-Sislerde Bir Siyah Nokta
- 16-Otomobildeki Cinayet
- 17-Cin Ali'nin Tevkifi
- 18-Fakabasmaz'ın Düğünü
- 19-Kadıköy Cinayeti
- 20- Aksaraylı Çamur Şevket
- 21-Yedi Belalar Çetesi
- 22-Fakabasmaz'ın Manyetizma Oyunu

Tarihi ve seri numarası bulunmamakla beraber birbirini takip eden Fakabasmaz Zihni kitapları ise şunlardır:

- Karacaahmet Cinayeti-Altunizâde Sirkati
- Beşiktaş Cinayeti
- Büyücü Zihni Baba
- Cin Ali'nin Evlenmesi
- Fakabasmaz'ın Ölümü
- Çengelköy Cinayeti
- Çimento Hanı Cinayeti
- Kel İhsan'ın Karakoldan Firarı
- Fakabasmaz'ın Türbedarlığı
- Çarşamba Karısı
- Köse Kerim'in Mantarcılığı
- Bâb-ı Âli Cinayeti
- Bayezit Sirkati
- Perili Evin Macerası

- Posta Vapuru Sirkati*
- Gizli Mahzen*
- Köprü Cinayeti*
- Koruluk Cinayeti*
- Fakabasmaz'ın Firarı*
- Balık Pazarı Sirkati*
- Batum Seyahati*
- Beykoz Vak'ası*
- Caf Caf Halil'in Soygunculuğu*
- Cin Ali'nin Tavcılığı*
- Çamlıca Tenezzühü*
- Fakabasmaz İstanbul'da*
- Paşalimanı Cinayeti*
- Rıhtım Kavgası-Mehlika'nın Ziyafeti*
- Selimiye Cinayeti*
- Şişli Cinayeti*
- Üsküdar Sirkati*
- Yıldız Sirkati*
- Fakabasmaz Zihni* (100 sayfalık özel kitap)
- Dirilen Ölü* (Latin harfleriyle basılan kitap)

Serinin yazarı olarak bazı kitaplarda Hüseyin Nadir bazı-
larında H. Nadir imzaları görülmektedir. Yazarın hayatı hak-
kında herhangi bir bilgiye ulaşılamamış olması ve Fakabas-
maz Zihni serisi dışında başka bir eserine rastlanmamış olma-
sı, bu imzaların müstear olma ihtimalini akla getirmektedir.
Nitekim Erol Üyepazarcı bu konuya dikkat çeker. Üyepazarcı,
Amanvermez Avni serisinin yazarı Ebüssüreyya Sami'nin, se-
rinin onuncu ve sonuncu kitabı *İskeletler Arasında'nın* son
sayfasında “Şarkın Arsen Lüpen'i Fakabasmaz Zihni” başlıklı
bir mektupla okurlarına meşhur hırsız ve cani Fakabasmaz
Zihni'nin sergüzeşlerini yayımlamak emelini açıkladığını be-
lirttikten sonra şöyle der: “Ebüssüreyya Sami yazacağı kitap-
larda Cin Hüseyin adlı bir polis hafiyesinin gözükeceğinden
söz etmektedir. 1922 yılından sonra yazılan dizide böyle biri

yoktur ancak Cin Ali diye bir kahraman vardır ama bu polis hafiyesi değil, Zihni'nin sağ kolu bir anti-kahramandır. Dizideki ilginç bir gelişme bazı öykülerde Zihni ile uğraşan polis hafiyesinin adının Amanvermez Avni olmasıdır. Acaba, Hüseyin Nadir, sekiz yıl önce yayımlanan dizinin kahramanından etkilenerek kendi kahramanının onu alt etmesini mi istemiştir yoksa Ebüssüreyya Sami, yazdığı bu yeni dizide, eski kahramanına da bir rol mü vermiştir?”³

Üyepazarcı, her ne kadar serinin Ebüssüreyya Sami tarafından yazılmış olabileceğine dikkat çekse de bunun hâlâ bir muamma olduğunu söyler ve nedenlerini sıralar: Ebüssüreyya Sami'nin, Fakabasmaz Zihni'nin sergüzeştlarını yazacağını bildirdiği mektubun üzerinden sekiz yıl geçmiştir. Mektubunda ifade ettiği üzere onun hikâyeleri II. Abdülhamid dönemine aittir. Oysaki Fakabasmaz Zihni serisindeki kitaplardan sadece *Yıldız Sirkati* II. Abdülhamid'in sarayında geçer, diğerlerinin hikâyeleri serinin yayımlandığı döneme aittir. Ayrıca eserleri biçimsel olarak incelediğimizde Üyepazarcı'nın muammasına bir yenisini eklemek mümkündür: Acaba seriyi iki farklı yazar mı kaleme almıştır? Zira eserlerin yapısal farklılıkları, kitapların özelliklerini belirleyen unsurlardaki değişkenlikler, anlatının oluşmasını sağlayan hırsızın eylemlerini gerçekleştirmek için kullandığı yöntemlerdeki farklılıklar (kılık değiştirme, hipnoz ve manyetizma vb.) bu ihtimal üzerine düşünmemize neden olmaktadır. Bu ihtimal üzerinde düşünülmesi gereken bir başka nokta, serideki kitaplarda Amanvermez Kadri, Kara Hüseyin gibi farklı polis hafiyelerinin yer almasıdır. Çünkü

³ Erol Üyepazarcı, *agy*, s. 163. Erol Üyepazarcı bazı kitaplarda Fakabasmaz'ın peşinden koşan polis hafiyesinin adının Amanvermez Avni olduğunu söyler. Ancak biz, yaptığımız okumalarda Amanvermez Avni karakterine rastlayamadık. Bununla birlikte *Fakabasmaz Zihni'nin Düğünü*, *Kadıköy Cinayeti*, *Aksaraylı Çamur Şevket*, *Fakabasmaz'ın Manyetizma Oyunu*, *Büyücü Zihni Baba'nın Marifeti*, *Otomobildeki Cinayet* hikâyelerinde polis hafiyesinin Amanvermez Kadri isminde bir karakter olduğunu gördük.

KARACAAHMET MEZARLIğI CİNAYETİ

Korkunç Merak-âver Cinâî Vaka

Başlı Başına Bir Hikâyedir

Naşiri: Cemiyet Kütüphanesi

1927

Orhaniye Matbaası

Gece Yarısından Sonra Bir Gaybubet¹

GECE yarısını tam bir saat geçiyordu. Merkez memuru, **G**o akşam, Üsküdar civarında sirkat² ve katl³ vukuatı⁴ pek ziyadeleştiği için hâlâ işinin başından ayrılamamıştı. Karakoldaki sessiz odasında gözlerini, yazıhanesinden⁵ hiç ayırmayarak büyük bir dikkat ve ciddiyetle çalışıyordu.

O günlerde Üsküdar'ı müthiş bir beliyeye⁶ kasıp kavuruyordu: Karacaahmet katilleri! Her ay Üsküdar'ın en zengin ve maruf⁷ ailelerinden iki üç kişi, bir türlü anlaşılamayan, keşfedilemeyen, gizli, meçhul, esrar-âmir⁸ kuvvetlerle büyük mezarlığa sürükleniyor, orada ya başı kesilerek yahut toprağa diri diri gömülerek öldürülüyordu.

Bu kanlı vahşeti, merhametsiz haydutluğu, bu derece maharet ve cesaretle irtikâb eden⁹ kimlerdir? Nasıl oluyordu, Üsküdar gibi dar ve mahdut¹⁰ bir saha dâhilinde, zabitanın¹¹ mütecessis¹² ve faal¹³ gözlerinden saklanarak böyle tüyler ürpertici melunluklar,¹⁴ vahşetler, denaetler¹⁵ yapılabiliyor?

¹ Kayıp.

² Hırsızlık.

³ Cinayet.

⁴ Olayı.

⁵ Yazı masasından.

⁶ Bela.

⁷ Meşhur.

⁸ Gizli.

⁹ Yapan.

¹⁰ Kısıtlı.

¹¹ Polisin.

¹² Öğrenmeye çalışan.

¹³ Pek gayretli.

¹⁴ Lanet edilecek kadar kötü şeyler.

¹⁵ Alçaklıklar.

Bu pençesi gibi vicdanı da kanlı insanlar kimlerdir ve nerede yaşıyor, barınıyor, gizlenebiliyorlar? Son ay zarfında, Karacaahmet Mezarlığı'na sürüklenerek orada melunâne¹⁶ bir dehşetle öldürülenlerin adedi beş kişiye bâliğ olmuştu.¹⁷ Hele son vaka,¹⁸ pek ziyade korkunç ve dehşet-âverdi.¹⁹

Mayıs'ın yirmi altıncı Salı günü akşamı, saat ikiye doğru,²⁰ Komisyoncu Şakir Bey'in Salacak'taki evini dört haydut bastılar. Uşakların ikisini öldürüp bir tanesini sıkı sıkı bağladıktan sonra, Şakir Bey'i bir arabaya yerleştirerek yine Karacaahmet Mezarlığı'na götürdüler, katillerin bir kısmı Şakir Bey'i vaktiyle hazırlanmış bir mezarlık içine diri diri gömerek üzerine toprak ve moloz doldururken diğer bir kısmı da bu esnada biçarenin evini baştan başa soydular.

Bu vakadan sonra merkez memurunun bütün rahatı kaçmış, uykuları intizamını²¹ tamamıyla kaybetmiş, aklı fikri altüst olmuştu. Bu müstekreh²² insanları ele geçirmek için bütün zekâsını ve faaliyetini sarf etmeye mecburdu. Bu çeteyi mutlaka ele geçirmeliydi, aksi takdirde hem mevkisini muhafaza edemeyecek hem de Üsküdar halkının pek haklı bir itabına²³ hatta lanete maruz kalacaktı.

İşte bu sebepten dolaydır ki sabahlara kadar karakolda vazife başından ayrılmamaya mecbur oluyordu.

O gece, bu son vaka etrafındaki zabıta tahkikatını²⁴ tetkik etmekle²⁵ uğraşıyordu. Bu ciddi ve mühim meşgalesine derinden derine daldığı sırada, odasının kapısı sert sert

¹⁶ Çok vahşice.

¹⁷ Ulaşmıştı.

¹⁸ Olay.

¹⁹ Dehşet vericiydi.

²⁰ Alafranga saate göre yaklaşık 20.00 civarı.

²¹ Düzenini.

²² İğrenç.

²³ Azarına.

²⁴ Soruşturmasını.

²⁵ İncelemekle.

vuruldu. Merkez memuru, ağır ve meşakkatli işini terk etmekten memnun olmayarak:

“Giriniz!” dedi.

İçeriye giren adam, üstü başı temizce, sakalına kır düşmüş, adımları titrek, vücuduna bakılırsa yorgun fakat gözlerine bakılırsa cevvaliyetini²⁶ hâlâ kaybetmemiş ihtiyar bir zattı. Adımlarını korka korka atarak, heyecan ve telaştan açılıp kapanan gözleri, titreyen elleriyle soluk soluğa dedi ki:

“Memur Bey, geçirilecek bir dakika vakit yok.”

İhtiyar sık sık nefes alıyor, telaştan maksadını ifadede müşkülât çekiyordu.²⁷ Merkez memuru o meslekte bulunanlara mahsus bir soğukkanlılıkla biraz âmirâne²⁸ biraz da nâzikâne sordu:

“Ne var? Ne oluyor? Telaş etmeyiniz, burası karakol, ne söyleyecekseniz söyleyiniz.”

İhtiyar kesik hecelerle, dâima soluyarak anlattı:

“Ben... Buraya... Atlama Taşı’ndan²⁹ geliyorum... Orada bir ev var... Etraf tenha... Bir evin önünden yalnız geçiyordum... İçeriden kulakları yırtıcı bir çığlık... Bir feryat koştum... Diyebilirim ki bir insanı boğazlıyorlardı: Müthiş... Müthiş bir ses... Hâlâ kulağımın içinde çınlıyor, aman Yarabbi, bu sesi ömrüm oldukça unutamayacağım, öyle bir ses ki...”

Merkez memuru koltuğundan fırladı:

“Eee... Çabuk söyleyiniz, başka?”

“Başka hiç... Gelip size haber veriyorum.”

“Benimle beraber geliniz.”

Merkez memuru, zayıf vücudundan umulmayacak bir sürat ve çeviklikle canlandı. Ayağa kalktı, merkezin içinde

²⁶ Kıvraklığını.

²⁷ Zorlanıyordu.

²⁸ Emredercesine.

²⁹ Üsküdar’da bir semt.

ŞİMENDİFER HAYDUTLARI

Korkunç Merak-âver Cinâî Vaka

Başlı Başına Bir Hikâyedir

Naşiri: Cemiyet Kütüphanesi

1922

Minber Matbaası

HARB-İ Umûmî'nin¹ üçüncü senesiydi. Komisyoncu Şakir Bey, Erzurum Hanı'ndaki yazıhanesinde,² üç hafta evvel bir şeker işinden kazandığı on dört bin liralık neşesiyle yaylı koltuğuna uzanmış, telefonunu açarak metreslerinden biriyle şakalaşıyordu. Yazıhanesinde kendisinden başka kimse olmadığı için telefonda metresiyle serbestçe konuşmaya fırsat bulabilmişti.

O esnada odanın kapısı üç defa sert sert vuruldu ve içeriye uzun boylu, dimdik kibarca giyinmiş, mavi gözleri boncuk gibi parıldayan orta yaşlı bir adam girdi. Kısa bir selam vererek müsaadesini talep etmeden Şakir Bey'in karşısındaki koltuklardan birine oturdu. Bu zâirin³ tavırlarında öyle bir hâkimiyet⁴ ve katiyet,⁵ gözlerinde öyle bir zekâ ve şeytanet⁶ âsârı⁷ vardı ki Şakir Bey hayretinden bakakaldı. Ve telefonu kapamayı bile az kalsın unutuyordu.

Yeni gelen adam, Şakir Bey'in masası üzerinde duran "Sipahi Ocağı"⁸ kutusuna teklifsizce elini uzatarak, oradan bir cigara aldı ve ayağını, ayağının üzerine attı. Bu sırada Şakir Bey ayağa kalkarak soruyordu:

"Fakat... Af... Affediniz ama kiminle teşerrüf ediyorum?"⁹

Zâir, istifini hiç bozmadan, cigarayı tutan eliyle Şakir Bey'e oturmasını işaret etti ve başladı:

"Siz beni tanımazsınız. Fakat ben sizi tanırım. İhtikâr¹⁰

¹ Birinci Dünya Savaşı'nın.

² İş yerinde.

³ Ziyaretçinin.

⁴ Egemenlik.

⁵ Kesinlik.

⁶ Kurnazlık.

⁷ İzleri.

⁸ Osmanlı döneminde üretilen bir tütün markası.

⁹ Şerefleniyorum (Bu ifade biriyle tanışırken kullanılır).

¹⁰ Vurgunculuk.

dalavereleriyle nasıl zengin olduğunuzu da bilirim. Daha yirmi gün evvel, Romanya ile yapılan bir şeker muamelesinde¹¹ çevirdiğiniz dalavere, size, tam on dört bin altı yüz elli küsur lira kâr temin etti,¹² hesabım yanlış mı?”

Zâir bu sözleri, nefesine¹³ o kadar emniyet ve kendisine o derece hâkimiyetle söylemişti ki Şakir Bey, oturduğu koltuktan hiç kıvıldamayarak kekeledi:

“Fakat... Siz... Kim... Kim oluyorsunuz! Bu...”

“Taarruz,¹⁴ tecavüz ne dersiniz deyiniz; şu sıralarda bu kelimelere çok alıştık. Yalnız bir şey var ki benim maksadımı iyi anlamanız lazımdır.”

Zâir, sigarasının külünü yerdeki halının üzerine hiç ehemmiyet¹⁵ vermeksizin silktikten sonra devam etti:

“Havadan kazandığınız bu on dört bin liranın on bin lirasını şimdi, derhâl, burada bana teslim edeceksiniz. Sakın söylediğime gülmeyiniz. Bende durup dururken çocukluk edecek bir kimse hâli görüyor musunuz? Size bunu dostça tavsiye ediyorum... Çünkü bu parayı bana verecek olursanız evvela ben bunun yarısını kendim için ayırdıktan sonra yarısını da Aksaray’daki fukara şehit ailelerine dağıtacağım. İkincisi de hayatınızı ve bütün servetinizi kurtarmış olacaksınız. Çünkü cevab-ı ret verirseniz¹⁶ tam on üç gün sonra kasanızın bütün muhteviyatını¹⁷ soyulmuş bulacaksınız.”

Bu sözleri söylerken garip zâir, cebinden zarif bir cüzdan çıkardı, kart dövizini¹⁸ Şakir Bey’e uzattı.

Şakir Bey, heyecandan titreyen parmakları arasında bu küçük kartı nefretle tutarak okudu:

¹¹ Banka işleminde.

¹² Sağladı.

¹³ Kendine.

¹⁴ Saldırı.

¹⁵ Önem.

¹⁶ Hayır, dersiniz.

¹⁷ İçindekileri.

¹⁸ Fr. Carte de visite, “Karvizit” anlamına gelmektedir.

FAKABASMAZ ZİHNİ
ÂLİCENAP HIRSIZ

Zâir, nutkunda devam ediyordu:

“Beni zabıta tanımaz, çünkü hiç ele geçmedim. İstanbul ahalisi pek iyi tanır, çünkü gazeteler benden bahsettiler. Mesleğimi tabii anlıyorsunuz... Çocukça hareketlerden evvel şu on bin kâğıdı hazırlasanız hiç fena etmezsiniz.”

Şakir Bey, yavaş yavaş, tamamıyla kaybetmeye başladı-ğı soğukkanlılığını muhafazaya çalışarak kalın ve asabi bir sesle dedi ki:

“Böyle güpegündüz adam soymak, hem de İstanbul’un tam ortasında, tehlikeli bir şeydir. Alçaklığınızı bana kâfi derece ispat ettiniz fakat yakayı ele vermeden buradan sıvışsanız daha hayırlı olur. Unutmayınız ki polis müdüriyeti buraya çok yakındır ve müdür-i umûmî¹⁹ de benim dostumdur.”

Zihni, şen ve şakrak bir kahkaha attı:

“Dostum, nafîle²⁰ yere birbirimizi gücendirmeyelim. Çünkü ikimiz de aynı meslekte sayılırız. Aramızda bir fark varsa benim yazıhanem olmamasıdır. Müdür-i umûmî ile dost olduğunuza da inanırım. Fakat benim buraya kadar tedbirsiz ve ihtiyatsız²¹ geldiğimi zanneder misiniz? Maahâzâ²² size cebr²³ istimal edecek²⁴ değilim. Fakat tekrar ediyorum, bugünden itibaren on üç gün sonra kasanızın bütün muhteviyatı benim cebime inecektir. Şimdi cevap veriniz: Ya evet, ya...”

¹⁹ Emniyet Genel Müdürü.

²⁰ Boş.

²¹ Hazırlıksız.

²² Bununla beraber.

²³ Zor.

²⁴ Kullanacak.

Şakir Bey hiddetle bağırdı:

“Hayır! Cehenneme kadar yolunuz var, hatta hanın kapısından çıkmadan sizi yakalatacağım. Hemen defolunuz.”

Zihni yerinden kımıldamıyordu:

“Cigaramı bitirmeden adımımı atmam. Mamafih²⁵ şiddetle yanıldığınızı da ihtar ederim.”²⁶

Şakir Bey ayağa kalkarak daha şiddetle bağırdı:

“Çıkınız!”

“Ooo... Bu kahramanlığa hiç lüzum yok. Âdeta el şakası yapacakmış gibisiniz fakat bu da yanlış.”

Zihni bunları söylerken çivi gibi uzattığı üç parmağıyla Şakir Bey’in karnına öyle bir darbe vurdu ki komisyoncu, sersemleyerek arka üstü yuvarlandı. Tam masa ile koltuğun arasına düşmüştü. Kendine gelmek için çabaladığı zaman midesine doğru şiddetli bir acı hissetti. “Zihni” denilen bu melun²⁷ adamın parmakları, bir demir parçası gibi vücudunun etlerini zedelemişti. Bir hamlede fırladı, odanın kapısını açtı, hanın içinde bağırarak herkesi telaşa verdi:

“Koşunuz, şimdi buradan biri çıktı. Koşunuz, haber veriniz, yakalayınız!”

O derece keskin ve acı acı haykırıyordu ki bütün han ahalisi birbirine karıştı, herkes şaşaladı. Fakat çok geçmeden, Zihni’nin, fes rengi bir otomobille hanın önünden uzaklaştığı anlaşıldı. Zaten hana da bu otomobille gelmişti.

Şakir Bey’in verdiği malumat²⁸ üzerine bu vaka²⁹ polis müdüriyetinde bir şarapnel dehşetiyle patladı. Polis müdür-i

²⁵ Bununla beraber.

²⁶ Hatırlatırım.

²⁷ Lanetli.

²⁸ Bilgi.

²⁹ Olay.

KANLI BALTA

Korkunç Merak-âver Cinâh Vaka

Başlı Başına Bir Hikâyedir

Naşiri: Cemiyet Kütüphanesi

1927 - 2. Baskı

Orhaniye Matbaası

KÂNUNUSANİNİN¹ ortalarında idi. Manifaturacı² Kâmil Bey, bir gece geç vakit Fatih'teki arkadaşlarından birinden ayrılmış, Yenikapı'daki hanesine kadar yayan olarak avdet etmek³ mecburiyetinde kalmıştı. Cüzdanında külliyetli⁴ para olmadığı için soyulmaktan korkmuyor fakat para hırsıyla ikâ olunan⁵ cinayetlerden, irtikâb edilen⁶ vahşetlerden birine kurban olabileceğini düşünerek fena ihtimalleri düşünüyordu.

Valide Cami'nin yanından karşı taraftaki büyük yangın meydanlarına girdiği zaman etrafını saran mühib⁷ karanlıktan ve civarın ıssızlığından tüyleri ürperdi.

Silah taşımak menedildiği⁸ için yanında küçük bir tırnak çakısından başka hiçbir alet-i cârîha⁹ yoktu. Kendisini herhangi bir tecavüze¹⁰ karşı müdafaa için elindeki bastonunu kahramanca kullanmaktan başka bir şey yapamayacaktı.

Yangın yerine doğru ilerledikçe karanlık ve sükût¹¹ çoğalıyor, caddenin lambaları uzaklaştıkça birer yıldız gibi küçülüyordu. Kâmil Bey, kalbini bir demir pençe gibi sıkkan korkunun çocukça bir zaaf olduğunu düşünerek kendi kendine:

“Cesaret!” emrini verdi ve biraz daha sükûn¹² ve emniyetle¹³ yol aldı. Fakat otuz adım kadar ya yürümüş ya

¹ Ocak ayının.

² Kumaşçı.

³ Dönmek.

⁴ Çok.

⁵ Yapılan.

⁶ İşlenen.

⁷ Korku veren.

⁸ Yasaklandığı.

⁹ Yaralayıcı nesne.

¹⁰ Saldırıya.

¹¹ Sessizlik.

¹² Rahatlık.

¹³ Güvenle.

yürümemişti ki yarısı yıkılmış bir yangın duvarının arkasında iki siyah ve uzun gölgenin kımıldandığını ve daha sonra birdenbire zail olduğunu¹⁴ görerek olduğu yerde saplandı kaldı.

Bu gölgeler ne ve kim olabilirlerdi? Daha üç dört dakika evvel zihnini istila eden¹⁵ endişeler, ansızın, feci bir hakikate mi inkılab ediyordu?¹⁶ Yoksa korkunun tevlid ettiği¹⁷ asılsız hayallerden, vehimlerden¹⁸ birine mi uğramıştı? Filhakika,¹⁹ cesaretini toplayarak iki adım daha attı. Karanlığı delen keskin gözleriyle yangın duvarına dikkatle baktı. Gözlerine ilişen o iki gölgeden eser görmedi. Bastonunun sapını daha ziyade emniyet ve cesaretle sıkarak yoluna devam etti.

Mahut²⁰ yangın duvarına yaklaştıkça aslı esası olmayan hayaller gördüğüne zahib oluyordu.²¹ Fakat ne olursa olsun korkunun husule²² getirdiği ihtiyata²³ riayet ederek,²⁴ duvardan mümkün mertebe uzak yürümeye ve etrafına dikkatle bakmaya başladı.

Tam duvarın hizasına geldiği zaman, biraz evvel gördüğü siyah gölgelerden bir tanesi duvarın arkasından yavaşça çıkarak Kâmil Bey'e doğru ilerledi.

Kâmil Bey, elindeki bastonunu havaya kaldırarak müheyhayı taarruz²⁵ bir müdafaa²⁶ vaziyetinde gelen adamı

¹⁴ Yok olduğunu.

¹⁵ Kaplayan.

¹⁶ Dönüşüyordu.

¹⁷ Doğurduğu.

¹⁸ Kuruntulardan.

¹⁹ Gerçekten.

²⁰ Adı geçen.

²¹ İnanıyordu.

²² Meydana.

²³ Tedbire.

²⁴ Uyarak.

²⁵ Saldırıya hazır.

²⁶ Savunma.

bekledi. İstifini hiç bozmadan yürüyordu. Kâmil Bey'e bir adım kadar yaklaştı. Bu, başında âbâni²⁷ bir sarık bulunan siyah, sivri sakallı, çenesi göğsüne doğru eğilmiş, omuzları dar ve çarpık, garip ve korkunç bir adamdı. Parmaklarının arasında tuttuğu sigarasını Kâmil Bey'e uzatarak kalın, çatlak, pürüzlü bir sesle:

“Ahbap,” dedi. “Ateşin var mı?”

Kâmil Bey, havada tuttuğu bastonunu sallayarak cevap verdi:

“Gecenin bu vaktinde ateş sorulmaz. Ya caddeyi tutarsın ya beynini parçalarım!”

Âbâni sarıklı herif yerinden kımıldamıyor, aynı tavırla, aynı sesle, aynı eda ile tekrar soruyordu:

“Ahbap, ateşin var mı ateşin?”

Kâmil Bey, elindeki bastonunu cüretkâr²⁸ muhatabının çehresine yapıştırmak üzereyken arkasında kalabalık bir ayak sesi işitti. Ve sevitabii²⁹ ile başını geriye çevirdiği zaman yedi sekiz kişilik bir dairenin kendisini çevirdiğini gördü. Çok geçmeden on on beş elin, omuzlarına yapıştığı hissetti. Bir dakika sonra yüzükoyun yere kapaklanmıştı.

Haydutlar, Kâmil Bey'in ağzına bir yumruk cesamesinde³⁰ paçavra tıkadılar. Kollarını ve ayaklarını bağladılar. Küstahlar o kadar unf ü şiddetle³¹ hareket ediyorlardı ki Kâmil Bey için âdeta parmağını bile kımıldatmak imkânı kalmamıştı.

Âbâni sarıklı herif, yere düşmüş bastonu eline alarak Kâmil'in üzerine iki şiddetli darbe indirdi:

“Sen benim cigaramı yakmazsın ama ben senin suratını yakarım!” diye homurdandı.

²⁷ Üzeri turuncu iplikle işlenmiş sarımtırak bir kumaş türü.

²⁸ Saygısız.

²⁹ İçgüdü.

³⁰ İriliğinde.

³¹ Kabalıkla.

Onun bu tarz hareketi melun³² arkadaşlarını bile kızdırdığı için içlerinden birisi seslendi:

“Bırak ulan, gece yarısı bela mı arıyorsun!”

Meşum³³ heyet, Kâmil Bey’i sımsıkı bağlamaktan ibaret olan vazifesini bitirdikten sonra onu, on adım kadar uzakta duran bir yük arabasına sürükledi. Geçtiği yolları görmemesi için gözlerini de iyice bağladıktan sonra üzerine de kalın ve büyük bir örtü örttü. Her biri arabanın bir tarafına atladıktan sonra beygirleri sürdüler.

Kâmil Bey, bir yıldırım gibi talihine isabet eden bu deşetengiz³⁴ vakanın³⁵ uğursuz akıbetini³⁶ düşünerek baş döndürücü sarsıntılar içinde yürüyen arabanın içinde ağlamamak ve erkekliğin metanetini³⁷ muhafaza etmek için kendisini zapta³⁸ pek güçlkle muvaffak olabiliyordu.³⁹ Bu derece kısa bir zaman içinde korktuğuna ne müthiş bir surette uğramıştı!

Araba girintili çıkıntılı, bozuk, dağınık yollardan yürüyor, fena hâlde sarsılıyordu. On dakika kadar yol aldıktan sonra dar, çıkmaz bir sokağın içine girdi ve tevakkuf etti.⁴⁰ Burası, iki tarafı yüksek duvarlarla muhat,⁴¹ nihayetinde⁴² yıkık bir tahta kapı bulunan küçük, müstatîlüşşekl⁴³ bir sokaktı.

³² Lanetli.

³³ Uğursuz.

³⁴ Korkunç

³⁵ Olayın.

³⁶ Sonunu.

³⁷ Sağlamlığını.

³⁸ Tutmaya.

³⁹ Başarabiliyordu.

⁴⁰ Durdu.

⁴¹ Çevrili.

⁴² Bitiminde.

⁴³ Dikdörtgen şeklinde.